

ORIENTACIÓNS PARA A INTERVENCIÓN EDUCATIVA

Discapacidade Intelectual

As pautas de intervención que se recollen a continuación e que se recomendan seguir, baséanse no *Protocolo para a atención educativa do alumnado coa síndrome de Down eu/o discapacidade intelectual* da Xunta de Galicia:

A NIVEL DE AULA:

- ✓ Organización da aula:
 - Situalo preto do profesor e/ou encerado (preferentemente en primeira fila), lonxe de áreas ruidosas e con distractores (ventá, andeis, porta, ...).
 - Estar sentado ao carón de compañeiros/as empáticos/as e sensibles as súas dificultades e que poidan axudarlles no seguimento das clases.
 - Contar cun **calendario** situado nun lugar visible da clase, onde poida consultar as datas dos exames, entrega de traballos, etc.
 - Evitar poñer máis dun exame ao día.
- ✓ Ambiente da clase:
 - É importante manter unha orde e unha rutina. Será máis doado para el seguir as clases se pode “predecir” o que vai pasar despois.
 - Establecer unhas normas claras e consistentes (repetilas e acompañalas de apoios visuais). Favorecerase o autocontrol e a responsabilidade esixíndolle o cumprimento destas normas.
 - **Estar pendentes de que non é excluído ou obxecto de burlas** por parte dos/as compañeiros/as de clase, especialmente nos traballos en grupo.
 - **Potenciar a aprendizaxe cooperativa** favorecendo a interrelación entre Alejandro e a ensinanza e os apoios naturais entre iguais.

A NIVEL INDIVIDUAL:

- ✓ Para reforzar a súa autoestima:
 - Facerlle saber que hai interese por axudalo. Preguntarlle sobre o que non comprenda.
 - Falar con el en privado, tanto para facerlle propostas a mellorar, felicitalo ou para acordar certas axudas (por exemplo, acompañalo e/ou guíalo máis que ao resto de compañeiros/as nun exame).
 - Reforzara os bos hábitos (constancia, puntualidade, coidado...) evitando facer xuízos a causa de condutas desaxustadas.
 - Ofrecer situacións educativas de éxito para que se sinta capaz e valorado como membro do seu grupo, poñendo en valor a súa contribución a el.
 - **Non lle facer ler en público ou escribir no encerado se non quere.** De querer, informarlle de cando lerá en voz alta ou que exercicio fará no encerado.
 - Tamén podemos pedirle que repase, có compañeiro/a que teña ao lado, o exercicio a facer no encerado.
- ✓ É preciso adaptarse máis ao nivel de comprensión que de expresión. En xeral, a súa capacidade de comprensión é superior á de expresión.

- ✓ Para o seguimento das clases:
 - **Dividir as tarefas** en partes ou secuencias, paso a paso, para que as comprenda, fragmentadas e graduadas segundo a dificultade. Se é posible que se dirixa ao profesorado cada vez que remate cada parte (darlle reforzo verbal).
 - **Instrucións breves e precisas**, tanto a nivel oral coma por escrito. Dar unha instrución de cada vez.
 - **Comprobar que comprendeu o explicado**, para iso, podemos facerlle unha pregunta sinxela ou pedirlle que faga un pequeno resumo oral.
 - Facer **énfase nos conceptos “clave”** e empregar **apoios visuais** nas explicacións (esquemas, ilustracións, índices, etc.). Tamén se pode focalizar a atención nestes conceptos, facendo cambios de entoación na voz, poñendo máis énfase, escribíndoos no encerado,...
 - Cada vez que faga unha pregunta, reforzalo, para incentivar que o volva facer.
 - Proporcionarlle pautas de actuación, estratexias, formas de actuar, instrucións concretas, en lugar de normas xerais de carácter abstracto.
 - **Empregar máis axuda directa e demostracións** (por medio do modelado e a imitación) ca longas explicacións. Non proporcionar axuda naquilo que poida facer por si mesmo.
 - Xerar situacións de aprendizaxe motivadoras para manter a súa atención, procurando buscar actividades próximas aos seus intereses (por exemplo, gústalle o mundo das bicis e adestra nun club de descenso).
- ✓ **Respectar o seu ritmo de traballo**, adxudicándolle tarefas concretas, curtas e, a poder ser, funcionais. Non hai que limitar a súa actividade a tarefas simples, senón saber dosificarlle a cantidade de traballo. Polo xeral, é mellor planificar moitas actividades curtas que poucas de longa duración.
 - Darlle un **tempo extra** na realización de tarefas e, pouco a pouco, ir pedíndolle maior velocidade nas súas realizacións.
- ✓ Empregar as TIC en todo o que sexa posible. Darlle apuntamentos impresos ou fotocopiados cando sexa necesario que copie moito.
- ✓ **Evitar tarefas repetitivas** que supoñan a perda de interese e a posible aparición de conductas inapropiadas.
- ✓ É conveniente ter preparado con antelación o material que se vai utilizar e contar con material en abundancia, por se houbese que modificar as actividades que se tiñan previstas nun principio.
- ✓ Á hora de mandar **deberes para casa**, **seleccionar** aquelas tarefas máis convenientes e que lle axuden a reforzar os contidos mínimos.

PROBAS ESCRITAS:

- ✓ Avaliar en función dos **contidos mínimos**. As faltas de ortografía, expresión, puntuación o mala grafía non deben determinar a avaliación dos mesmos.
- ✓ Primarase a valoración do esforzo máis ca o resultado do traballo realizado. É dicir, **avaliar os seus progresos en comparación con el mesmo**, non có dos demais. Felicitalo ante cada pequeno progreso, se podemos facelo con apoio visual mellor (por exemplo, poñendo unha cariña sorrinte na súa libreta).
- ✓ Proporcionarlle “exames modelo” para que practique na casa.
- ✓ Darlle **máis tempo** para facer o exame.

- ✓ É preciso **adaptarlle os exames escritos**:
 - Se pode ser, avalialo oralmente. Se non é posible, realizarlle preguntas de lectura sinxela: preguntas curtas ou tipo test, con alternativa de resposta, exercicios de completar, unir, clasificar ou localizar.
 - Os exercicios deberán ser máis curtos (por exemplo: se son 5 frases para completar, poñerlle dúas ou tres).
 - Enunciados claros, sen datos superfluos. Unha orde por enunciado. Empregar vocabulario sinxelo.
 - Se é posible, acompañar as preguntas con recursos/apoios visuais. O ideal sería empregar os mesmos que os que se empregaron para explicar o temario.
 - Poñer exercicios o máis similares posibles aos traballados previamente na clase.
- ✓ Durante a realización do exame:
 - Comprobar que contesta a todo. É interesarse saber se o que deixa en branco é porque non comprendeu o enunciado ou se é realmente porque descoñece o contido.
 - Se é posible, ir marcándolle as respostas que teña ben no exame para que colla máis confianza en si mesmo na realización do mesmo.
- ✓ Tras corrixir o exame, podemos proporcionarlle unhas “propostas de mellora” de cara a optimizar o seus resultados nos próximos exames.

Para máis información non dubidedes en acudir ao Departamento de Orientación.

Tamén podedes consultar:

- Protocolo para a atención educativa do alumnado coa síndrome de Down e/ou discapacidade intelectual da Xunta de Galicia:
https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/protocolo_down_galicia_12_04_2018-definitivo.pdf
- Orientacións e respostas educativas ao alumnado con discapacidade intelectual:
https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/protocolo_down_galicia_12_04_2018-definitivo.pdf

Por último, dado o número elevado de alumnado, entendemos que moitas veces non se podan levar a cabo todas as medidas nin nas mellores condicións polo que, dende o Departamento de Orientación, **AGRADECER O VOSO ESFORZO E COLABORACIÓN.**